

Geopolitika gali sujaukti ekonomikos kortas

Dr. Gitanas Nausėda

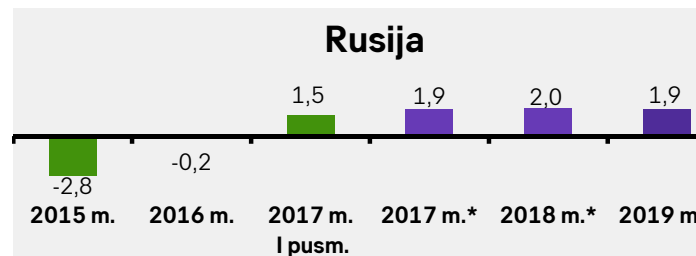
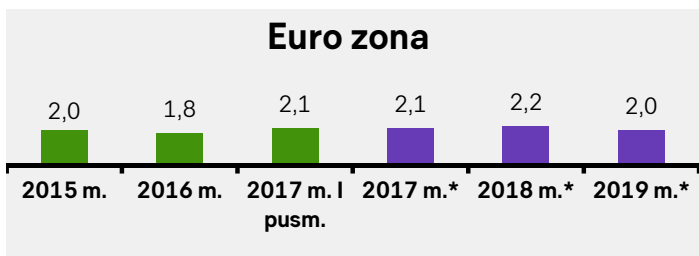
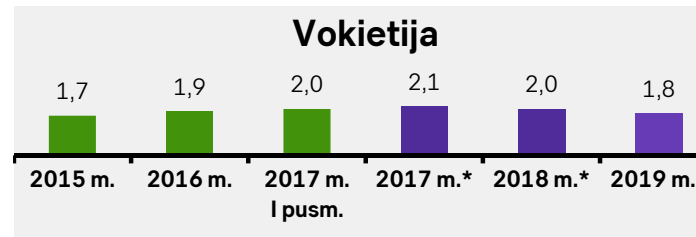
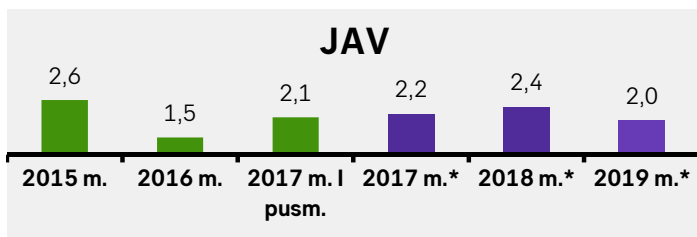
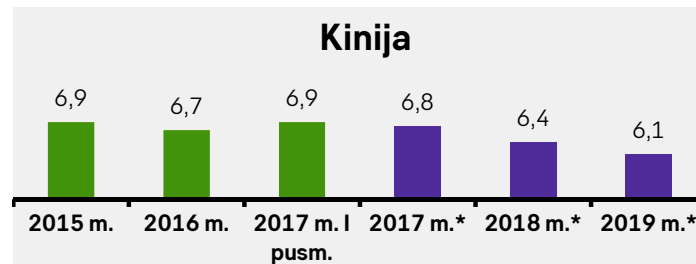
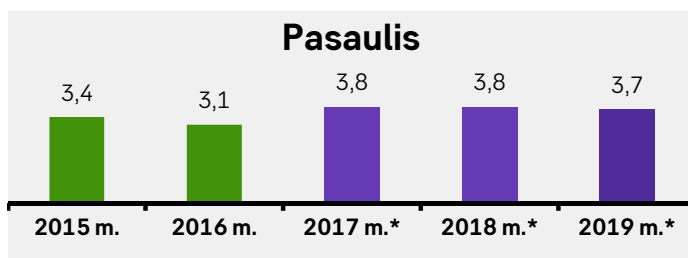
SEB banko prezidento patarėjas

2017 m. spalio 10 d.

JAV ekonomikos problemos lemia gana didelę pasaulinės ekonomikos riziką

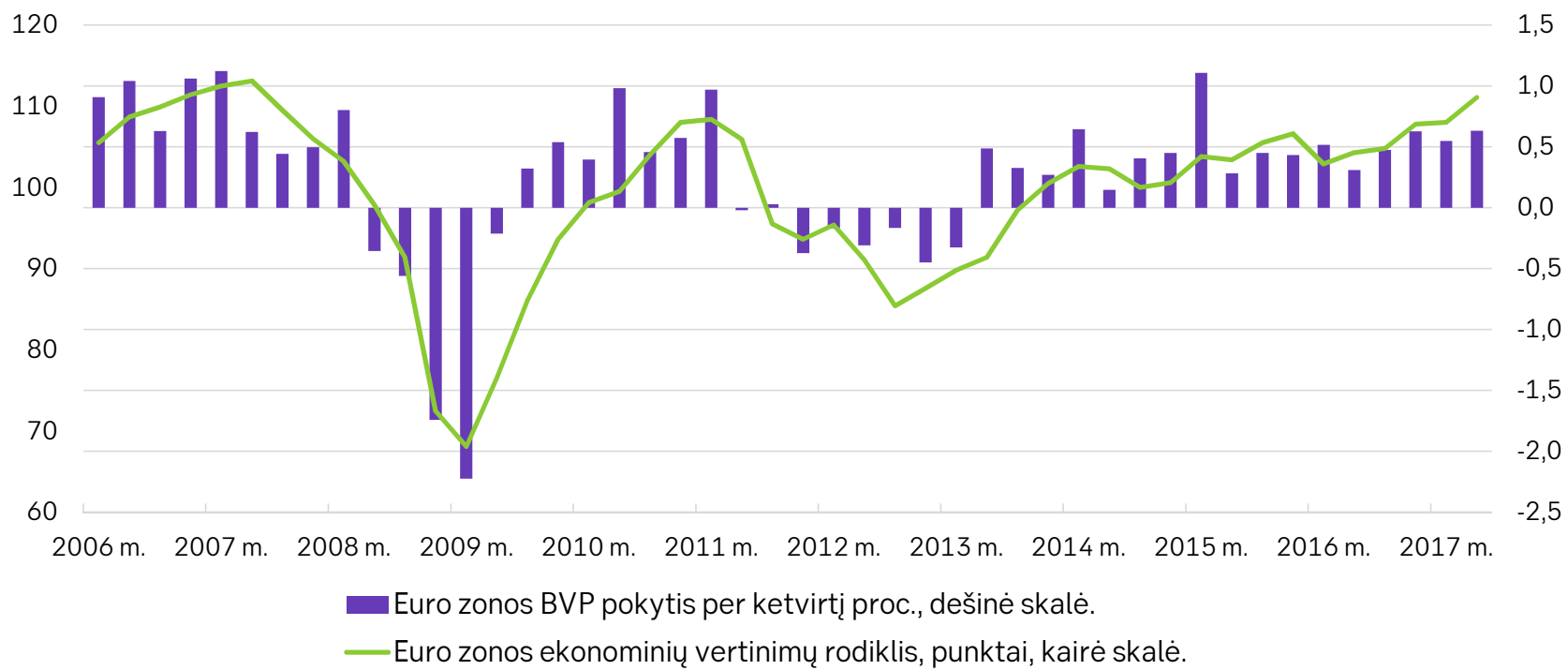
Metinis realiojo BVP pokytis (proc.)

Optimistiškos verslo ir gyventojų nuotaikos euro zonoje skatina spartesnę BVP plėtrą

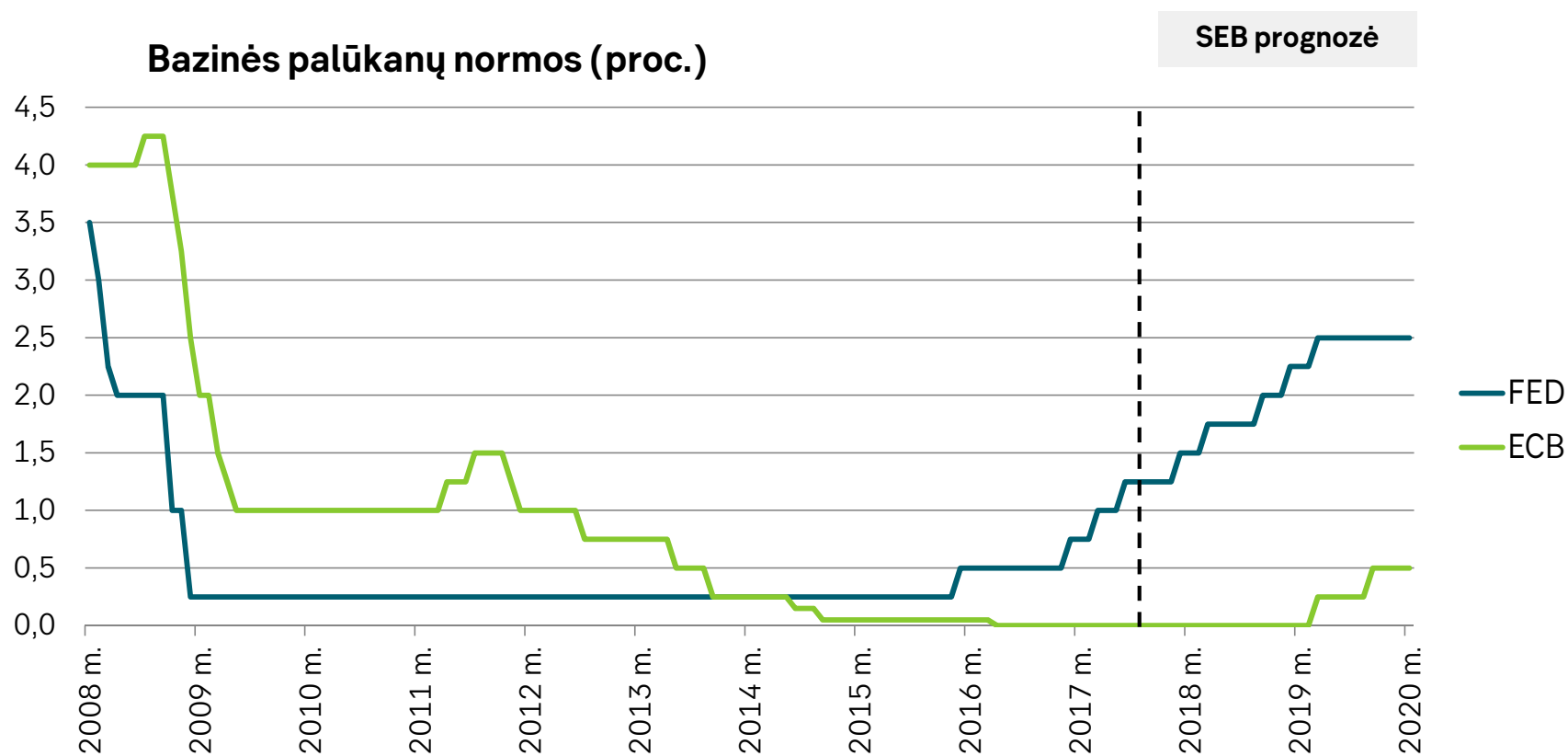
Euro zonos ekonomikos plėtra ir rinkos dalyvių nuotaikos

Šaltinis *Macrobond*.

Skelbiant, dauginant ar platinant bet kokią šios prezentacijos informaciją, būtina nuoroda į SEB banką.

FED neatsisako planų didinti bazinės palūkanų normas, ECB darys tai tik 2019 metais

Šaltinis SEB banko grupės duomenys

Skelbiant, dauginant ar platinant bet kokią šios prezentacijos informaciją, būtina nuoroda į SEB banką.

Toks stiprus JAV dolerio atžvilgiu euras nebuvo nuo 2014 metų pabaigos

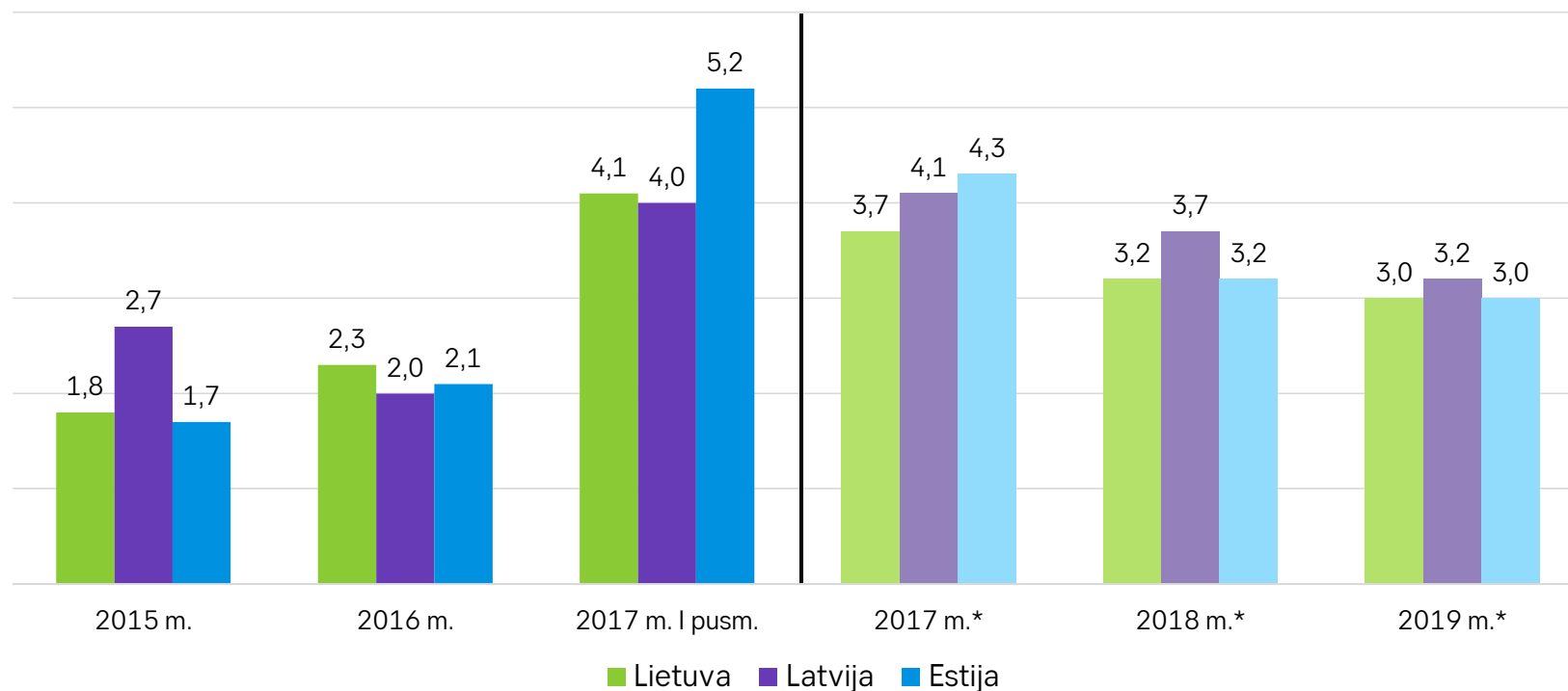
Euro ir JAV dolerio santykio dinamika

Šaltinis *Macrobond*.

Baltijos šalys keičiasi vietomis lenktynių trasoje, tačiau auga labai panašiu tempu

Metinio BVP palyginamosiomis kainomis pokytis (proc.)

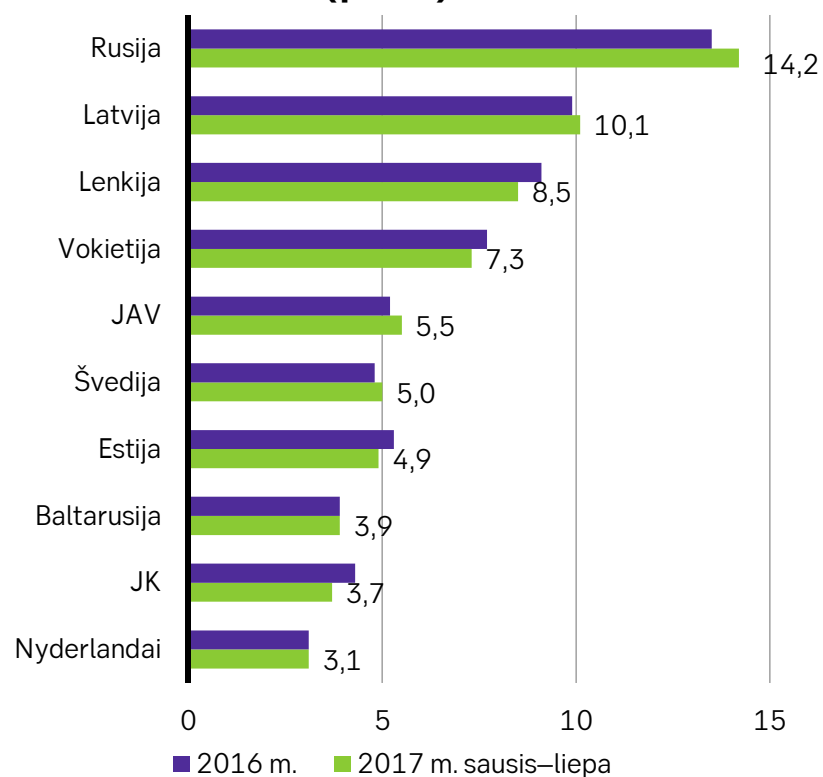

*Progozė

Šaltiniai: Eurostatas ir SEB banko grupės duomenys

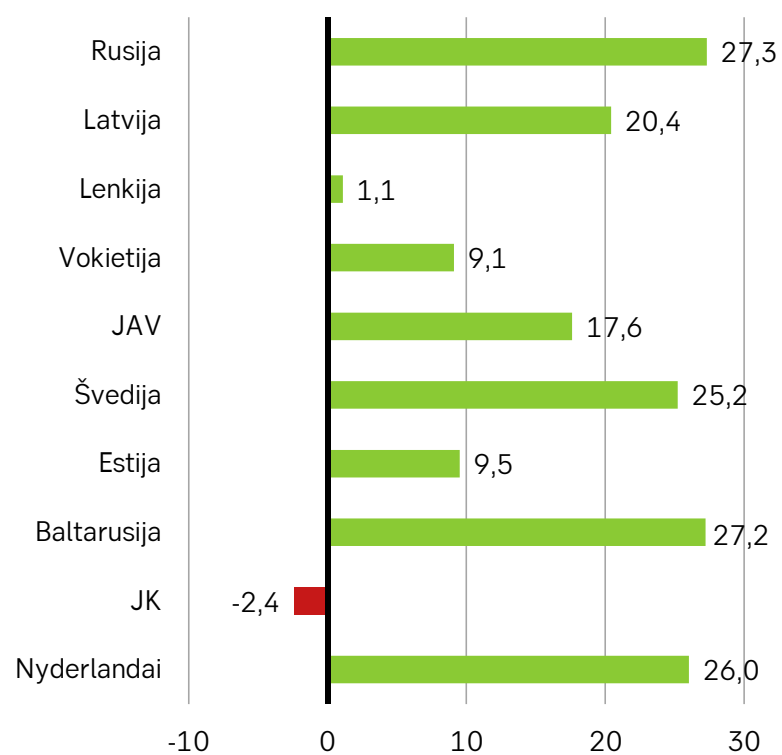
Eksportas sparčiai keliauja ir į Rytus, ir į Vakarus

Prekių eksporto santykinė dalis (proc.)

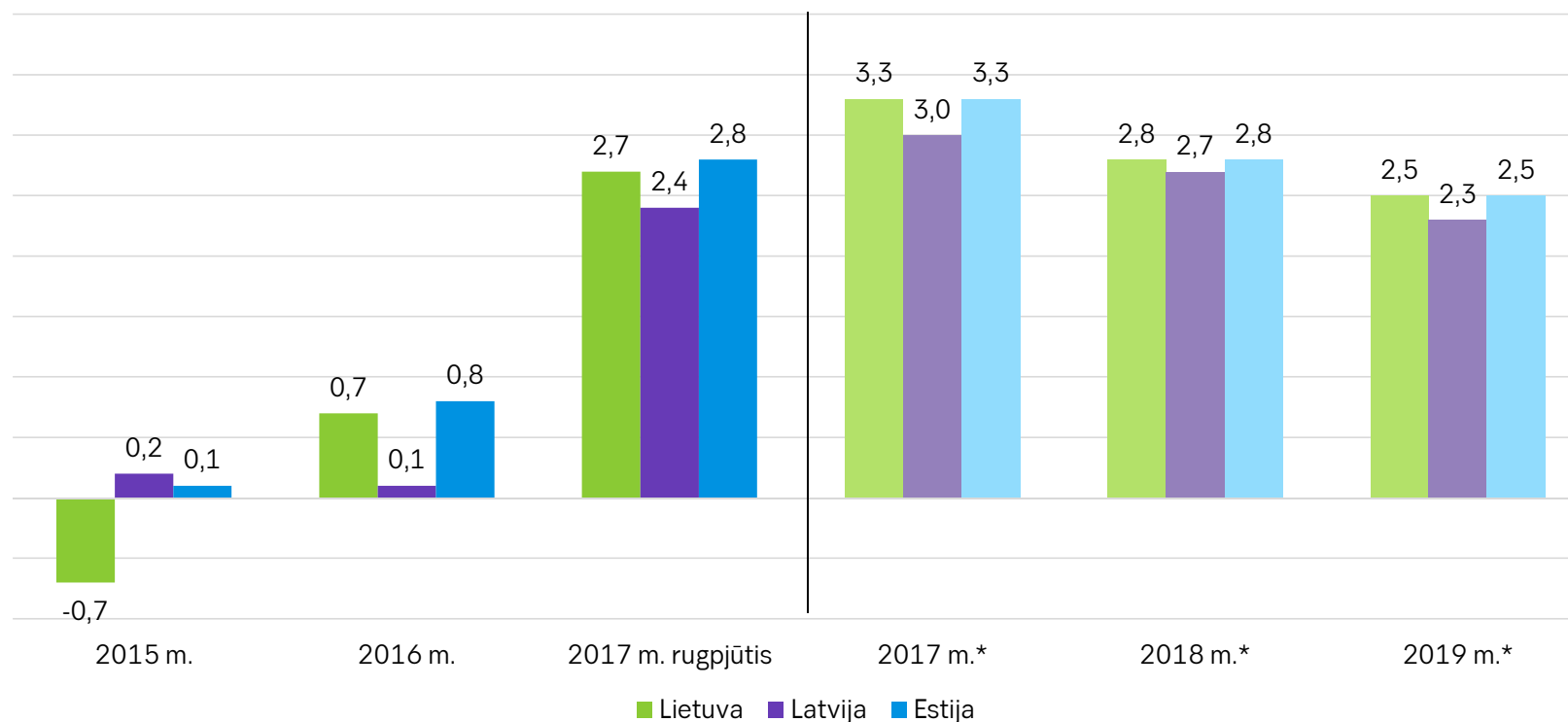
Šaltinis Statistikos departamentas.

Metinis prekių eksporto pokytis 2017 m. sausis–liepa (proc.)

Pagal infliacijos lygį Baltijos šalys tvirtai pirmauja euro zonoje

Vidutinė metinė infliacija pagal SVKI** (proc.)

*Progozė

** SVKI – suderintas vartotojų kainų indeksas

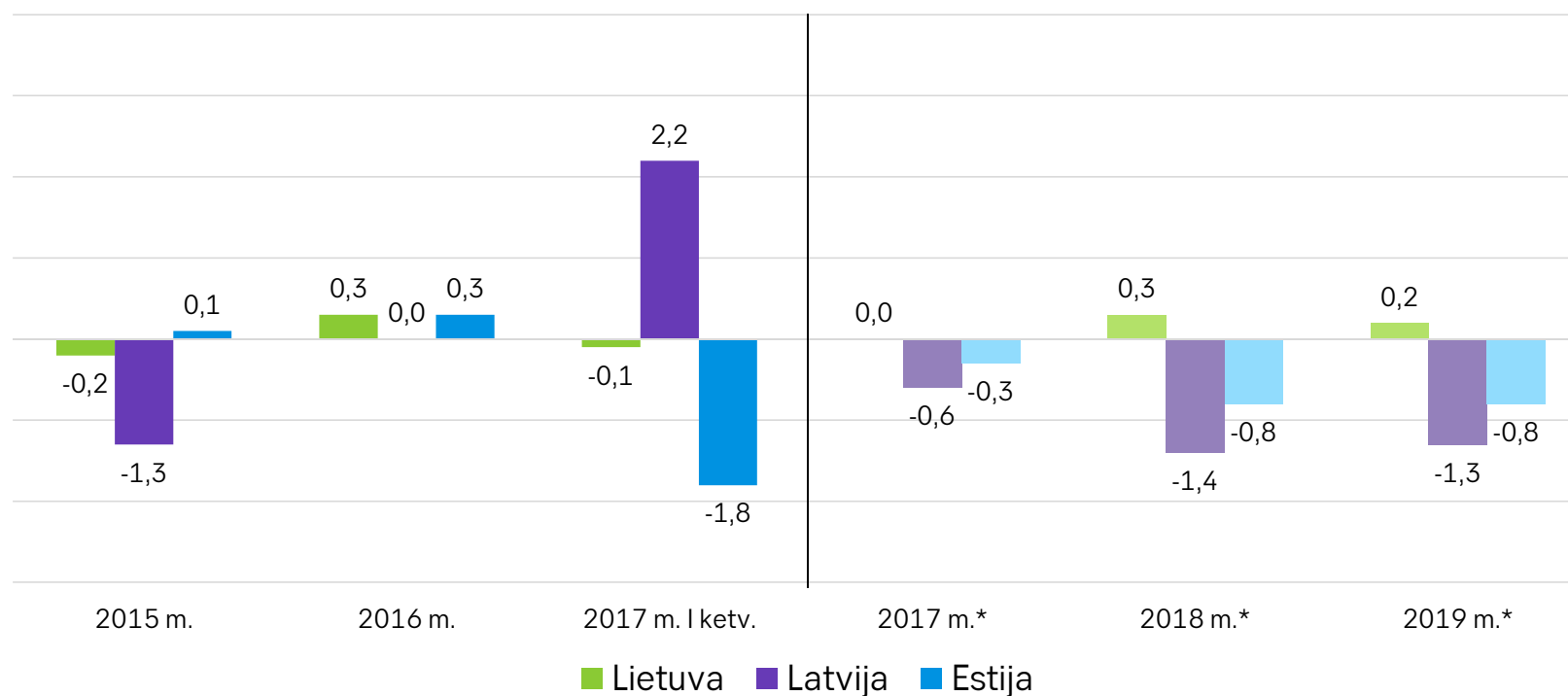
Šaltiniai: Eurostatas, ir SEB banko grupės duomenys

Skelbiant, dauginant ar platinant bet kokią šios prezentacijos informaciją, būtina nuoroda į SEB banką.

Sunku patikėti, tačiau viešojo sektoriaus balansas gali būti teigiamas ir 2018, ir 2019 metais

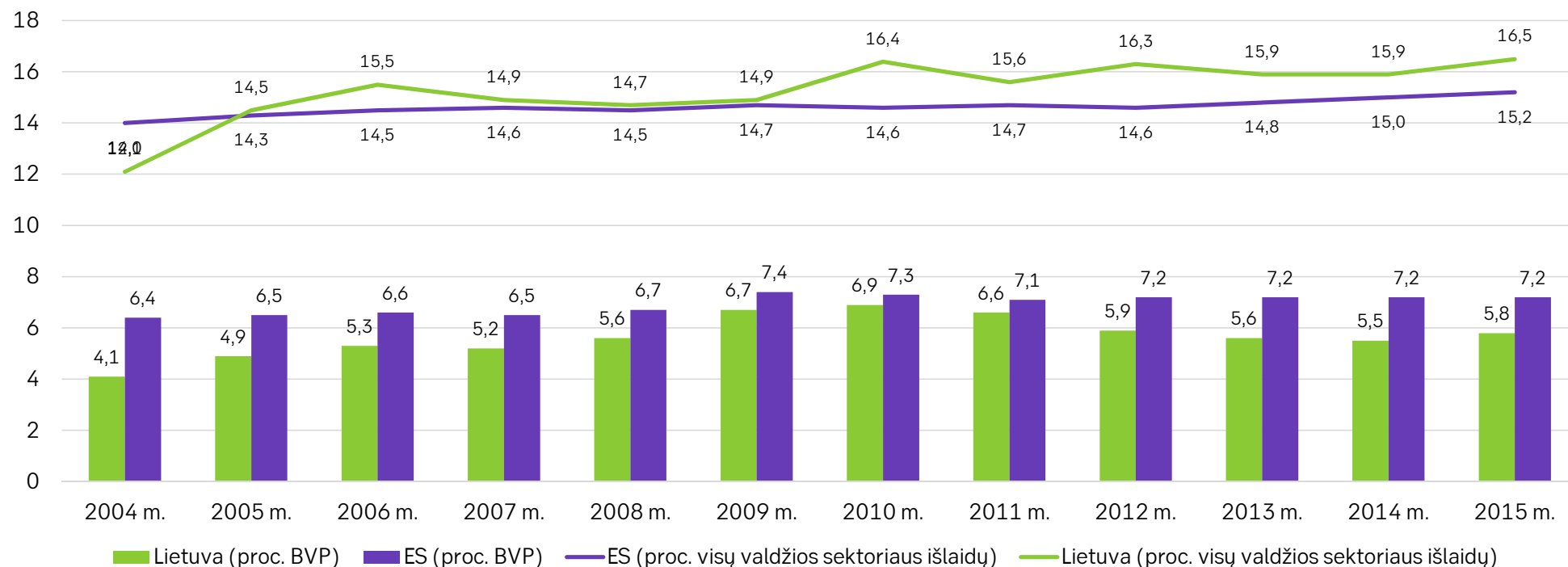
Valdžios sektoriaus balansas, palyginti su BVP (proc.)

*Prognozė
Šaltiniai: Eurostatas ir SEB banko grupės duomenys

Adekvaiam sveikatos finansavimui trukdo žemas valstybės biudžeto pajamų lygis, palyginti su BVP

Valdžios sektoriaus išlaidos sveikatos apsaugai, palyginti su BVP (proc.)

Šaltinis: Eurostat

Skelbiant, dauginant ar platinant bet kokią šios prezentacijos informaciją, būtina nuoroda į SEB banką.

Vyriausybės pasiūlyti mokesčių pakeitimai

Gyventojų apmokestinimas

- Max NPD prilygintas MMA
- PNPD naikinamas ir vaiko išmokos mokamos tiesiogiai
- Darbdavio socialinio draudimo įmokoms taikomos MMA grindys
- Gaunantiems MMA neskaičiuojamos socialinio draudimo įmokos (3 proc.)
- Individualios veiklos pajamos apmokestinamos ne pagal veiklos pobūdį, o pagal pajamų dydį ir tarifas kinta nuo 5 iki 15 proc.

Įmonių apmokestinimas

- Apmokestinamąjį pelną galima susimąžinti 100 proc. įgyvendinto investicinio projekto į technologinį atsinaujinimą išlaidomis
- Įmonių pelnui iš išradimų, kurie sukurti Lietuvoje vykdomų mokslinių tyrimų pagrindu, taikomas 5 proc. pelno mokesčio tarifas
- 1 metų pelno mokesčio atostogos smulkiam verslui pradėti
- Žemės ūkio įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas didėja nuo 5 iki 15 procentų.

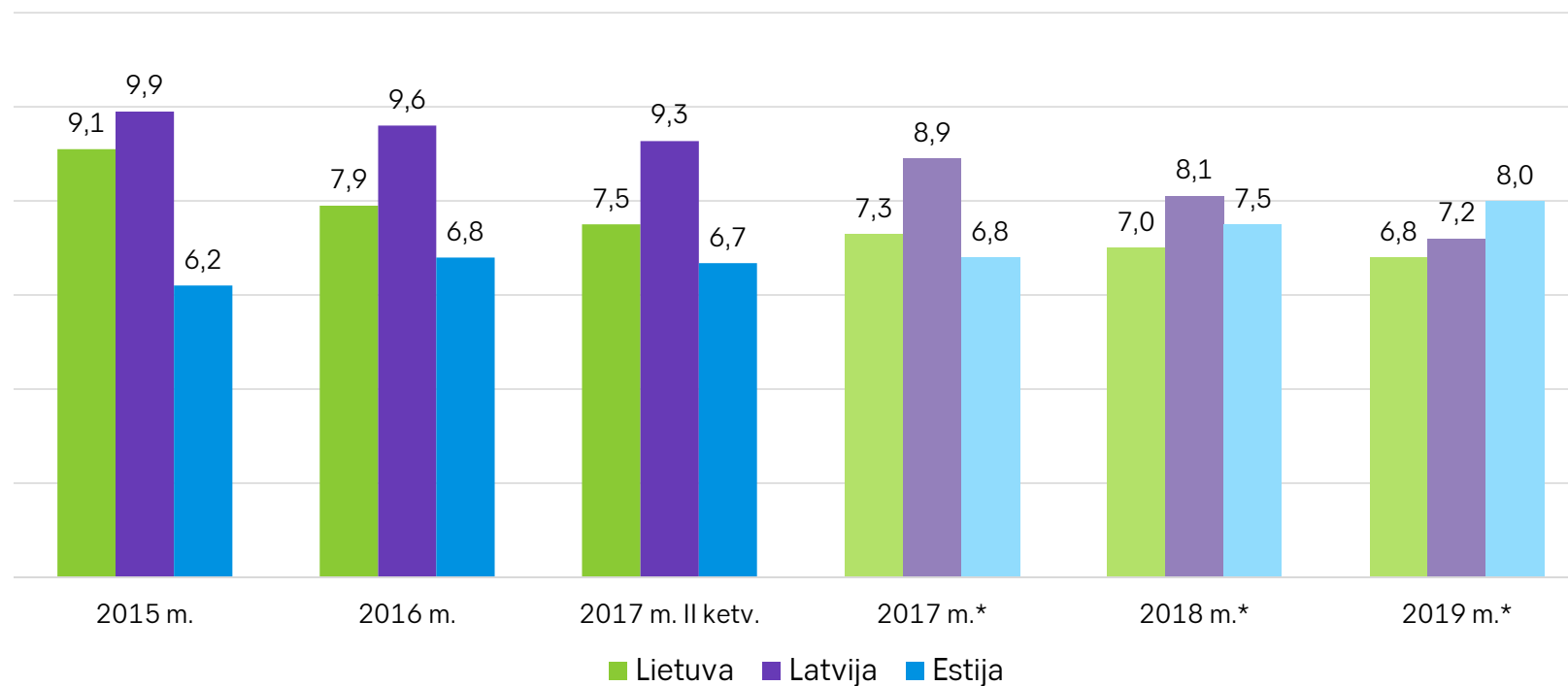
Kiti mokesčiai

- Naujas 15 proc. lengvatinis PVM tarifas vietoje dabar galiojančio 9 proc.
- Apgyvandinimo ir centrinio šildymo paslaugoms taikomas ne 9, o 15 proc. lengvatinis PVM tarifas
- Lengvatiniu 5 proc. PVM tarifu apmokestinami receptiniai nekompensuojami vaistai (dabar 21 proc.)
- Akcizas dyzeliniam kurui didėja 16,83EUR/1000l.

Pasiūlymai gali keistis juos tvirtinant Seime

Nedarbo lygis nuosekliai mažėja – darbo rankų trūksta

Vidutinis nedarbo lygis (proc.)

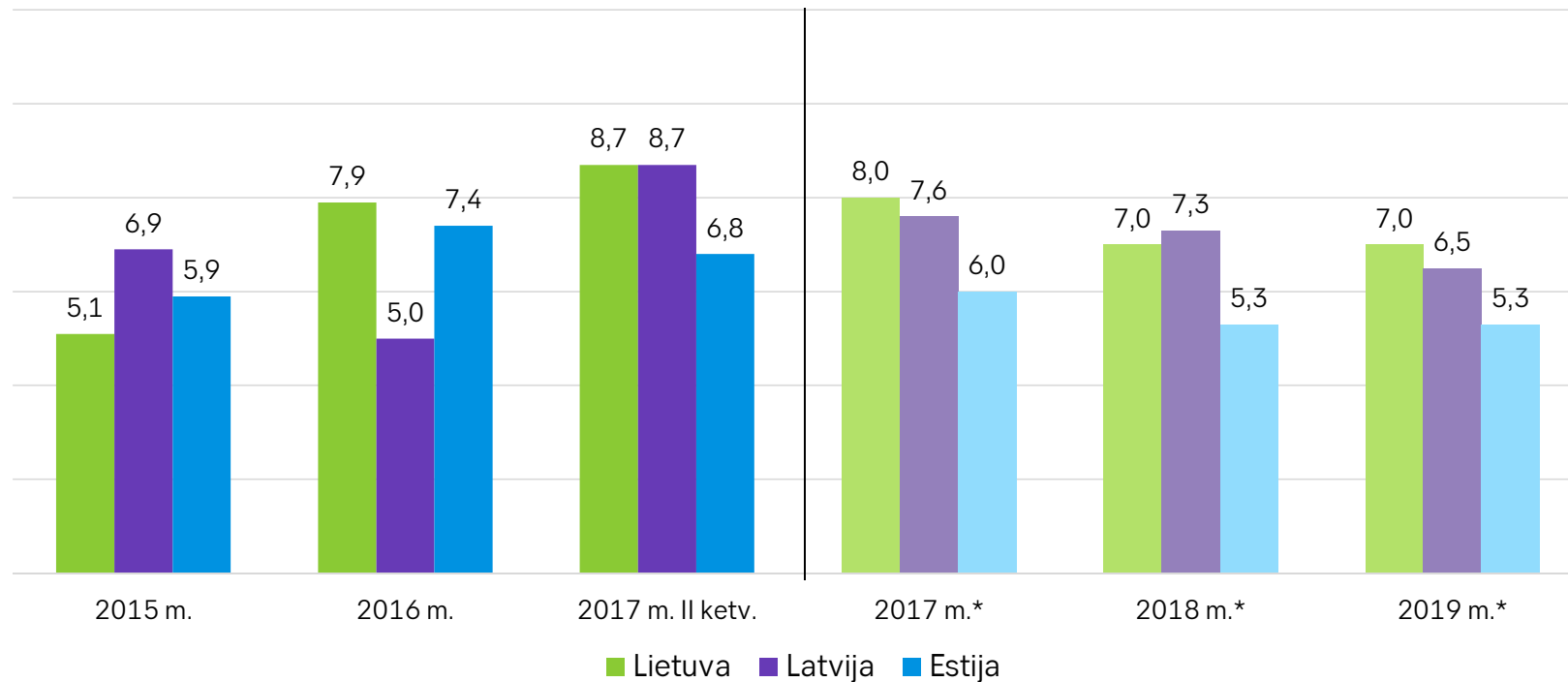

Šaltinis: Eurostat

Skelbiant, dauginant ar platinant bet kokią šios prezentacijos informaciją, būtina nuoroda į SEB banką.

Vidutinis darbo užmokestis nesiliaus sparčiai augti, kol darbo jėgos paklausa pranoks pasiūlą

Vidutinio darbo užmokesčio prieš mokesčius metinis pokytis (proc.)

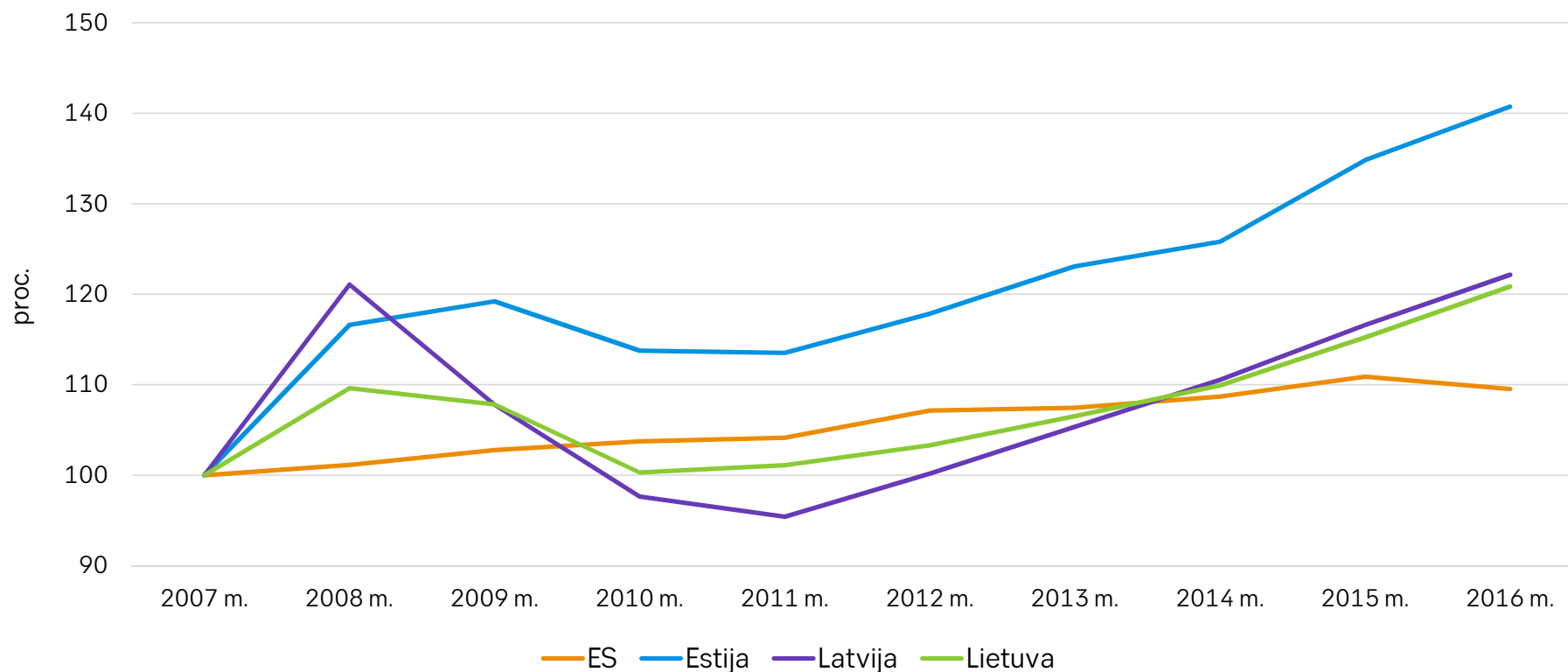

*Progozė

Šaltiniai: Eurostatas ir SEB banko grupės duomenys

Pastaraisiais metais Baltijos šalyse darbo užmokestis neatitinka darbo našumo pokyčių

Vienetinės darbo sąnaudos (2007 m. lygis = 100 proc.)

Šaltiniai: Macrobond ir SEB banko duomenys

Baltijos šalių ir euro zonos skirtumai neturėtų gąsdinti

Net ir esant silpnoms profsąjungoms, vidutinis darbo užmokestis Baltijos šalyse auga daug sparčiau negu darbo našumas

Infliacija Baltijos šalyse dvigubai pranoksta ECB tikslinį orientyrą – 2 proc., tuo tarpu likusios šalys jo nepasiekia

Infliacija Baltijos šalyse vis dar įspraudžiama į kainų konvergencijos su Vakarais rėmus, ypač paslaugų srityje, todėl negali būti amžina

Ačiū už dėmesį